

Komorová národohospodářská prognóza (Czech Chamber of Commerce Economic Forecast) únor 2023

	2023	2024
Vybrané složky poptávky (r/r, stálé ceny, %)		
HDP	0,0	2,8
Spotřeba domácností	-2,9	2,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	2,7	4,1
Spotřeba vlády	0,7	1,4
Export	2,0	5,2
Import	1,3	5,0
Příspěvky k růstu HDP (stálé ceny, procentní body)		
Spotřeba domácností	-1,4	1,3
Fixní investice	0,8	1,1
Změna stavu zásob	0,0	-0,1
Spotřeba vlády	0,1	0,3
Čistý export	0,5	0,3
Průmysl a maloobchod (r/r, stálé ceny, %)		
Průmysl	0,0	2,9
Maloobchod	-3,4	2,0
Veřejné rozpočty (konec roku, % HDP)		
Saldo veřejných rozpočtů	-3,8	-2,7
Dluh vládního sektoru	43,2	44,0
Trh práce a mzdy (%)		
Nezaměstnanost dle ČSÚ (roční průměr)	2,9	3,0
Nezaměstnanost dle MPSV (roční průměr)	4,0	4,1
Nominální průměrná mzda (r/r)	7,0	6,9
Reálná průměrná mzda (r/r)	-2,8	3,7
Vývoj cen (roční průměr, %)		
CPI inflace	10,0	3,0
Vnější vztahy (konec roku)		
Obchodní bilance (mld. CZK, národní pojetí)	20	168
Obchodní bilance (% HDP)	0,3	2,1
Běžný účet (mld. CZK, ČNB)	-42	69
Běžný účet (% HDP)	-0,6	0,9
Měnové podmínky (roční průměr)		
CZK/EUR	24,5	24,3
2W repo sazba (%)	6,85	4,55

Rok 2023

V aktuální prognóze odhadujeme stejně jako v naší předchozí predikci z listopadu 2022, že česká ekonomika bude v roce 2023 stagnovat, tj. reálná meziroční změna HDP bude odpovídat 0 %. Zásadní vliv na vývoj ekonomiky bude mít nadále inflace, která se i v roce 2023 bude pohybovat vysoko nad 2% inflačním cílem České národní banky. Pro letošní rok stejně jako v předchozí prognóze očekáváme průměrnou inflaci na úrovni 10 %. Ke snížení tempa růstu cen by mělo docházet krom ekonomických důvodů také kvůli vlivu srovnávací základny. Mezi hlavní ekonomické faktory hrající ve prospěch zpomalování inflace lze zařadit stabilizaci cen energií a ochlazení domácí poptávky (jak po statcích krátkodobé, tak dlouhodobé spotřeby nebo také po nemovitostech, které mají v českém spotřebním koši velkou váhu).

Mzdy v nominálním vyjádření porostou 7% tempem. K nárůstu nominálních mezd částečně přispěje také situace na českém trhu práce vyznačující se dlouhodobě nízkou nezaměstnaností. Ačkoliv nezaměstnanost v tomto roce mírně vzroste, neočekáváme, že za celý rok přesáhne 4 % (dle metodiky MPSV, resp. 2,9 % dle metodiky ČSÚ). Růst nominálních mezd však nebude dostatečně vysoký na to, aby pokryl znehodnocení příjmů vysokou inflací. V reálném vyjádření proto očekáváme pokles mezd o -2,8 %.

Znehodnocení příjmů domácností se negativně propíše do jejich spotřeby. Pokles spotřeby domácností bude působit jako významný protiinflační faktor. Spotřeba domácností přispěje k vývoji reálného HDP hodnotou -1,4 p. b., a bude tak hlavním negativním faktorem celkového ekonomického výkonu v letošním roce.

Naopak zásadní pozitivní příspěvek 0,8 p. b. k vývoji reálného HDP by měl dle našich odhadů tvořit hrubý fixní kapitál. Naznačují to mimo jiné výsledky z pravidelného šetření Komorový barometr prováděného Hospodářskou komorou ČR mezi svými členy. Dle výsledků šetření se v roce 2023 chystají investovat tři čtvrtiny firem. Jedná se především o investice do energetických úspor a do zefektivnění výrobních technologií. Změna zásob firem dynamiku reálného HDP v tomto roce neovlivní. Nebude tak již pokračovat trend předchozích dvou let, kdy firmy tvořily na svých skladech vysoké zásoby v očekávání pokračování silné poptávky z předchozích let, která se však kvůli jen křehkému postcovidovému zotavení a agresi Ruska na Ukrajině a s ní spojené energetické krizi nedostavila.

Vývoj v zahraničním obchodě bude na exportní straně ovlivněn především měnovým kurzem a zahraniční poptávkou. Průměrný kurz koruny vůči euru za celý rok 2023 bude na úrovni 24,5 korun za euro. Ačkoliv se jedná oproti hodnotám ze začátku roku 2023 o poměrně významné oslabení, kurz i na této predikované úrovni nadále limituje exportní možnosti ekonomiky v důsledku snížení cenové konkurenceschopnosti českých firem. Při této úrovni kurzu neočekáváme zásadní nárůst českých exportů ani

v případě silnější zahraniční poptávky. Přesto však očekáváme, že příspěvek zahraničního obchodu k vývoji HDP bude kladný na úrovni 0,5 p. b., a to v souvislosti s propadem objemu importů vlivem poklesu domácí poptávky po zahraničním zboží. Domácnosti v rámci zvýšených životních nákladů omezují nákupy zbytného (a především luxusního) zboží, které je většinou právě předmětem dovozu.

Rok 2024

Příští rok by měl být rokem hospodářského oživení. K reálnému růstu HDP ve výši 2,8 % pozitivně přispějí prakticky všechny jeho komponenty s výjimkou změny stavu zásob. Tahounem ekonomiky bude konečná spotřeba a tvorba hrubého fixního kapitálu. Potenciálně vyšší pozitivní vliv zahraničního obchodu v důsledku předpokládaného zotavení hlavních vývozních trhů bude limitován kurzem koruny, která i přes přepokládané sbližování úrokových sazeb ECB a ČNB zůstane stále relativně silná. Důvodem by měl být lepší sentiment trhů v souvislosti s předpokládaným ukončením agrese Ruska vůči Ukrajině. Roční míra inflace se výrazně sníží na 3 %. Stagnující průmysl začne růst. Parametry trhu práce zůstanou v zásadě zachovány, reálný růst mezd bude výsledkem snížení inflace. Vnější rizikem predikce je vývoj geopolitické situace a vnitřním pak praktická měnová a rozpočtová politika státu.

O prognóze

Hospodářská komora soustavně sbírá dvakrát ročně informace o podnikatelském sektoru v ČR v rámci tzv. Komorového barometru. Kromě toho pravidelně pořádá mezi svými 16 tisíci členy řadu dalších šetření zaměřených na aktuální témata. Zpětnou vazbu o současném a očekávaném vývoji ekonomiky Hospodářská komora dále získává v rámci svých 25 odborných sekcí, sdružujících podnikatele a experty k dané problematice, na setkáních zástupců Hospodářské komory s čelnými představiteli firem v jednotlivých krajích nebo například také v rámci komorové poradny.

Hospodářská komora je jediným zákonným zástupcem podnikatelů v České republice a svojí jedinečnou regionální strukturou i pestrým odvětvovým zastoupením je jim blíže než státní správa či prognostické útvary velkých společností. I to je důvod, proč Hospodářská komora od roku 2017 publikuje vlastní prognózu hlavních makroekonomických ukazatelů vývoje České republiky a za tím účelem spojila své síly s profesionály z České spořitelny včetně jejich technického instrumentária v podobě modelu všeobecné ekonomické rovnováhy.